

“फ्लोरा अफ नेपाल” परियोजनाको लागि
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, त्रिभुवन विश्वविद्यालय र नेपाल राजकीय
विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा- प्रतिष्ठानबीच सम्पन्न
समझदारी-पत्र

“फ्लोरा अफ नेपाल” राष्ट्रिय स्तरमा वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, त्रिभुवन विश्वविद्यालय र नेपाल राजकीय विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा-प्रतिष्ठान (रोनाष्ट) र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा टोकियो विश्वविद्यालय (TI), नेचुरल हिस्ट्री म्युजियम लण्डन (BM) र रोयल बोटानिक गार्डेन एडिनबरा (E) सँग को अग्रसरतामा सञ्चालन हुने परियोजना हो । यो परियोजना सन् १९९९ मा रोनास्ट, TI, BM, र E बीच सम्पन्न समझदारी-पत्रको अधिनमा रही सञ्चालन हुनेछ । साथै यस परियोजनामा सम्बन्धित अन्य संघ संस्थाहरुको सहयोग र संलग्नताको अपेक्षित रहनेछ ।

“फ्लोरा अफ नेपाल” परियोजनाको मुख्य उद्देश्य नेपालमा भएका उन्मूल्य जाती तथा फूलफुल्ने सबै बोट बिरुवाहरु (Angiosperms, Gymnosperms र Pteridophytes) को समग्र प्रकाशन रहेको छ । यस परियोजनाका सहभागीहरु निम्न लिखित परिधीभिन्न रही सम्पूर्ण फ्लोराको सबै प्रकाशन अवधि भरी यस समझदारीमा पुनर्विचार नहुञ्जेलसम्म आबद्धित रहन सहमत भएको मानिनेछ ।

१. यस परियोजना सम्बन्धी संस्थागत व्यवस्था, परियोजना संचालन तथा फ्लोराको प्रकाशन सम्बन्धी निर्णयको लागि उपरोक्त उल्लेखित तीन सहभागी संस्थाहरुको समान जिम्मेवारी रहनेछ । यस प्रयोजनको लागि रोनास्टले आवश्यकता अनुसार वर्षको कम्तीमा दुई पटक बैठकहरु आयोजना गर्नेछ ।
२. “फ्लोरा अफ नेपाल” सम्बन्धी २५ अक्टोबर २००० मा आयोजित राष्ट्रिय कार्यशाला गोष्ठीको सिफारिस अनुसार वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय (वनस्पति विभाग) ले बृहत “फ्लोरा अफ नेपाल” तयार गर्न तथा त्रिभुवन विश्वविद्यालय (केन्द्रिय वनस्पति शिक्षण विभाग) ले मानव संसाधन विकास र तथ्याङ्कधार (Database) व्यवस्थापनको जिम्मेवारी लिनेछ । रोनास्टले परियोजना कार्यान्वयनमा समन्वयन र सहजकर्ताको साथै अन्तर्राष्ट्रिय सहभागिता तथा प्राविधिक एवं आर्थिक सहयोग जुटाउन र परिचालन गर्न प्रमुख भूमिका निर्वाह गर्नेछ ।
३. “फ्लोरा अफ नेपाल” सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्यशाला गोष्ठीको सिफारिस बमोजिम “फ्लोरा अफ नेपाल” सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनालाई उल्लेखित तीन सहभागी संस्थाहरुको सहमतिमा संशोधन तथा परिमार्जन गरिनेछ ।
४. यस परियोजनाको राष्ट्रिय कार्यालय रोनास्टमा रहनेछ र रोनास्टले “फ्लोरा अफ नेपाल” को नेपाल च्याप्टरको रूपमा कार्य गर्नेछ ।

५. “फ्लोरा अफ नेपाल” को लागि रोनास्टमा सात सदस्यीय राष्ट्रिय समन्वय समिति रहनेछ जसमा प्रत्येक सहभागी संस्थाहरूबाट दुई जना प्रतिनिधिहरू र नेपाल बोटानिकल सोसाइटीबाट एक जना प्रतिनिधि सदस्य रहनेछन् । प्रत्येक सहभागी संस्थाहरूले आवश्यक भएको खण्डमा सम्बन्धित परियोजना संचालनको लागि आ-आफ्नो छुट्टै समिति गठन गर्न सक्नेछन् ।
६. सम्पादकहरूको मनोनयन, फ्लोराको तयारी र प्रकाशन सम्बन्धी सम्पूर्ण नीतिगत तथा प्राविधिक विषय परामर्श लिन “फ्लोरा अफ नेपाल” राष्ट्रिय कार्यालय रोनास्टद्वारा एक परामर्श समितिको गठन गरिनेछ । सो समितिको लागि केन्द्रिय वनस्पति शिक्षण विभाग, त्रिभुवन विश्वविद्यालय र वनस्पति विभाग, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय समेतबाट एक एक जना विशेषज्ञको मनोनयन हुनेछ ।
७. “फ्लोरा अफ नेपाल” तयारीको सन्दर्भमा सबै किसिमका वानस्पतिक सर्वेक्षण, बिरुवा संकलन तथा हर्वेरियम संग्रहको लागि आवश्यक औपचारिक सहजकार्य तथा सम्पूर्ण प्रक्रियागत व्यवस्था वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय मार्फत हुनेछ ।
८. “फ्लोरा अफ नेपाल” को लेखन कार्यको लागि फ्लोरा सम्बन्धी वर्गीकरण (Taxonomic treatment) मा सघाउन राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दुवै क्षेत्रहरूबाट विशेषज्ञहरूलाई आमन्त्रण गरिनेछ । फ्लोरा तयारीमा नेपाली Taxonomist हरूको सक्रिय संलग्नता रहनेछ ।
९. “फ्लोरा अफ नेपाल” को प्रकाशनको श्रेय सहभागी सबै संस्थाहरू (वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, त्रिभुवन विश्वविद्यालय र नेपाल राजकीय विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठानका साथै टोकियो विश्वविद्यालय, नेचुरल हिस्ट्री म्युजियम लण्डन र रोयल बोटानिकल गार्डेन एडिनबरा) लाई जानेछ ।
१०. राष्ट्रिय सहभागी संस्थाहरूले “फ्लोरा अफ नेपाल” राष्ट्रिय समन्वय समितिको अनुमति लिई “फ्लोरा अफ नेपाल” परियोजना अन्तर्गत स्थानीय र व्यवहारिक (Applied) फ्लोराहरूको प्रकाशन गर्न सक्नेछन् ।
११. राष्ट्रिय परियोजना कार्यालयको अनुरोधमा “फ्लोरा अफ नेपाल” परियोजनाको प्रयोजनको लागि सहभागी संस्थाहरूले आ-आफ्नो उपलब्ध सुविधाहरू सरल तथा निःशुल्क प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनेछन् ।

सहभागी संस्थाहरूका प्रतिनिधिहरूको हस्ताक्षर

चण्डीप्रसाद श्रेष्ठ

सचिव

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

मिति: २०५८/७/१७

उपकुलपति

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

मिति: २०५८/६/१९

दयानन्द बज्राचार्य

उपकुलपति

ने.रा.वि.प्रा.प्रज्ञा-प्रतिष्ठान

मिति: २०५८/६/१९